I-V ангийн зохион найруулж, дуурайн найруулж бичих чадварын агуулгын залгамж холбоо

Анги	1-р анги	2-р анги	3-р анги	4-р анги	5-р анги
				БИЧИХ ЧАДВАР	
Зохион найруулж, дуурайн найруулж бичих	1.2.в. Зураг, бүдүүвчид тохирсон 3-4 үгтэй өгүүлбэр зохиож бичих			4.2д. Үйл явдлыг өрнүүлэн, утгын уялдаа холбоотой богино өгүүллэг зохиох	5.2в. Эхийн үйл явдлын өрчныг өөрчлөн богино өгүүллэг хүүрнэн зохион бичих
Зохион найруулж, дуурайн найруулж бичих	1.2.г. Багшийн хэлсэн 2-4 үгээс бүтсэн өгүүлбэрийг сонсож, цээжээр бичих	2.2.д Багшийн хэлсэн 5-6 өгүүлбэрийг сонсож, цээжээр бичих			5.2.г.Зохиолын санааг нэгтгэн дүгнэн, товчилж бичих
			3.2д. Баярласан сэтгэлээ илэрхийлж, бүтцийн дагуу талархсан утгатай захидал бичих	4.2е. Өгсөн бүтцийн дагуу утгын уялдаа холбоотой бахархсан утгатай захидал бичих	5.2.д. Бусдын үзэл бодлыг дэмжиж, эсвэл эсэргүүцсэн утгатай захидал бичих
		2.2.е. Өгсөн бүтцийн дагуу мэндчилгээ бичих	3.2е. Хүсэл мөрөөдөл, зорилготойгоо нийцүүлж төлөвлөгөө зохион бичих	4.2ж. Бусдыг сайн сайхан зүйлд уриалж бүтцийн дагуу уриалга бичих	" 5.2.е. Өөртөө тохиолдсон явдлаа сэтгэгдэл, мэдрэмжээр илэрхийлэн өдрийн тэмдэглэл бичих"
		2,2,ж Өгсөн бүтцийн дагуу болсон явдлаа ойлгомжтой бичих	3.2ж. Өгсөн зааврын дагуу тоочин жагсааж бичих	4.2з. Өгсөн асуултын хүрээнд сонины товч мэдээ бичих	5.2.ж Чухал, шинэ үйл явдлыг баримтаар нотлон, бүтцийн дагуу мэдээ бичих
		2.2.з Өгсөн бүтэц заврын дагуу баярлаж талархсанаа илэрхийлсэн талархал бичих		4.2.и. Хүндэтгэлийн үг хэрэглэн, бүтцийн дагуу урилга бичих	5.2з. Бусдын анхаарлыг таттал ятгаж бичих
	1.2.д. Өгсөн загвар, асуулт, цуврал зургийн дагуу 3-4 өгүүлбэр зохиож бичих	2.2.и. Сэдэвт болон цуврал зургийг хараад утгын холбоотой 4-5 өгүүлбэр бүхий эх зохиох	3.2з. Өгсөн сэдэв, бүтцийн дагуу үлгэр зохиож бичих	4.2к. Бүтцийн дагуу үлгэр зохиохдоо баатрын гадаад дүр байдлыг дүрслэн бичих	5.2.и Жүжигт баатруудын харилцан яриаг нэмэн бичих
		2.2.к"Ертөнцийн гурав"-ын хэлбэрийг дуурайн зохиож бичих	3.2и. Шүлэг, "ертөнцийн гурав"-ын хэлбэрийг дуурайн зохиож бичих	4.2л. Шүлгийн хэлбэрийг дуурайж зохион бичих	5.2.к Адил тестэй шинжийг харьцуулан утгыг далдлан оньсого зохион бичих
	1.2.е. Өөрийгөө 4-5 өгүүлбэрээр танилцуулж бичих	2.2.л.Заврын дагуу гэр бүлээ танилцуулж бичих	3.2к.Өгсөн бүтцийн дагуу уншсан номоо тэмдэглэн бичих	4.1м. Уншсан номыг танилцуулж бичихдээ сэтгэгдэл, мэдрэмжээ илэрхийлэХ	5.2.л.Баримт, зураг, график хэрэглэн баталгаа, нотолгоотой санаагаа илэрхийлж бичих "
			3.2л. Уншсан зохиолын талаар сэтгэгдлээ илэрхийлэн бичих		5.2м. Өгсөн бүтцийн дагуу үлгэр зохиох

Үйл явдлыг өрнүүлэн богино өгүүллэг зохиож бичье

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр............цаг

1 А. Өгөгдсөн эхлэл хэсгийг гүйцээн, үйл явдлыг өрнүүлэн бичээд гарчиг өгөөрэй.

....

Дөнгөж соёолсон шинэхэн ногооны үнэр ханхалж, шувуудын жиргээн сонсогдсон нэгэн сайхан өдөр ангиараа бид аялалд гарлаа. Гэнэт урьд өмнө нь сонсож байгаагүй хачин чигтэй чимээ сонсогдлоо.................

Б. Гол, төгсгөл хэсэгт юу бичихээ төлөвлөе.

гол хэсэг

- ❑ Тэр чимээг сонсоод хүүхдүүд яасан бэ?
- ❑ Багш нь юу гэж хэлсэн бэ?
- ❑ Түүнээс болоод ямар үйл явдал болсон бэ?

....

....

....

....

....

....

Төгсгөл хэсэг

- ❑ Тэр юун чимээ байсан бэ?
- ❑ Эцэст нь юу болсон бэ?
- ❑ Энэ аялалын сургамжтай, анхаармаар зүйл нь юу байсан бэ?

....

....

....

....

....

....

В. Төлөвлөсөн санаагаа цэгцлээд, дахин сайжруулан дэвтэртээ бичээрэй.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр..........цаг Өөрийн үнэлгээ: 1

Үйл явдлыг өрнүүлэн богино өгүүллэг зохиож бичье

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр........ цаг

Өгүүллэг гэдэг нь тодорхой нэг тохиолдлын үйл явдал, хэсгийг тод уран хэллэгээр товч тодорхой өгүүлэн бичсэнийг хэлнэ.

1 Дараах өгөгдлүүдийг ашиглан богино өгүүллэг зохиож бичээрэй.

Гол дүрүүд нь хэн/юу/ вэ?

Хаана болсон бэ?

❑ Ой модонд

Ямар асуудлууд тулгарсан бэ?

- Замаа олохгүй төөрсөн.
- Шархдсан туулайтай таарсан

Яаж шийдсэн бэ?

- Туулайны шархыг эмчилсэн.
- Амьтад үүр барьж өгсөн.

2 гарчиг ....

эхлэл хэсэг

Нэгэн удаа ....
....
....
....

гол хэсэг

Гэнэт ....
....
....
....
....

төгсгөл хэсэг

Эцэст нь ....
....
....
....
....

Б. Төлөвлөсөн санаагаа цэгцлээд, дэвтэртээ дахин сайжруулж бичээрэй.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр........цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Монгол хэл 4.1ж

Бахархсан утгатай захидал уншиж ойлгоё

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр..........цаг

Албан газар, хүмүүсийн хоорондын харилцааны бичгийг захидал гэнэ.
Бахархах гэдэг нь сэтгэлд сайхан, бахтай, баясах
бишрэн бахархах - ихэд хүндэтгэн, шүтэн бахдах
гайхан бахархах - шагшин магтаж баясах

1 Захидлыг уншиж ойлгоё.

Уншихдаа:
- ✓ Захидал ямар ямар хэсэгтэй байгааг анзаарч уншъя
- ✓ Гол хэсэгт юуны тухай бичсэн байна вэ?

2021 оны 1-р сарын 23

Сайн байна уу? Хайрт найз чамдаа захидал очих өдрийн мэндийг хүргэе. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын дунд зохиосон "Хүрэл тулга" тэмцээнд амжилттай оролцож тэргүүн байр эзэлсэнд баяр хүргэе. **Миний найз ном их уншдаг, хичээл зүтгэл сайтай, тусархаг, нөхөрсөг зан чанартай. Найз нь энэ зан чанараар нь үргэлж бахархаж явдаг шүү.** Дараагийн шатны тэмцээнд манлайлан оролцоно гэдэгт найз нь итгэж байна. Амжилт бүтээл дүүрэн хариу захидал бичээрэй.

Хүндэтгэсэн найз О.Тэгэлдэр

2 Тодруулсан өгүүлбэрүүд ямар утга санааг илэрхийлж байна вэ? Зөвийг сонгож будаарай.

- ☐ Найзынхаа зан чанараар бахархаж байгаа утга санааг гаргасан байна.
- ☐ Найздаа баярлаж талархснаа илэрхийлсэн утга санааг гаргасан байна.

3 Асуултын хариултыг олж зөв харгалзуулаарай.

Тэгэлдэрийн найз ямар тэмцээнд орсон бэ? •	• Хичээл зүтгэл сайтай, нөхөрсөг, тусархаг
Захидлын төгсгөл хэсэгт юу бичсэн байна вэ? •	• "Хүрэл тулга" буюу шүлэг зохиох тэмцээн
Тэгэлдэр найзынхаа ямар зан чанараар бахархдаг вэ? •	• Хүндэтгэлийн үг, захидал бичсэн

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр..........цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3

Монгол хэл 4.2е

Бахархсан утгатай захидал бичицгээе

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .... цаг

Захидал бичихдээ бүтцийн дагуу бичнэ.

эхлэл	Он, сар, өдөр	цогцолбор
	Хэнд, амар мэндийн үг	
гол	Юуны учир бахархсан	цогцолбор цогцолбор
төгсгөл	Сайн сайхныг бэлгэдсэн үг	цогцолбор
	Хэнээс	

1 Чамайг хүүхдийн зусланд амарч байхад эгч чинь ирж, ээж нь олон хүүхэд төрүүлж өсгөн хүмүүжүүлсэн тул "Алдарт эх"-ийн одонгоор шагнуулсан тухай мэдээ дуулгалаа. Чи ээждээ талархлын захидал бичиж, эгчээрээ хүргүүлэх болбол хэрхэн бичих вэ? Бичихдээ доорх асуултад хариулсны дараа захидалдаа тусгаарай.

Чи ээжийнхээ ямар зан чанараар бахархдаг вэ?

....

"Алдарт эх"-ийн одон авч байгааг сонсоод чамд ямар санагдсан бэ?

....

Гэр бүлийнхээ хамгийн аз жаргалтай дурсамжаас бичээрэй.

....

....

Чи ээждээ юу хэлэхийг хамгийн ихээр хүсч байна вэ?

....

2 Захидлаа бичихдээ цогцолбор болон өгүүлбэрүүдийг холбохдоо тохирох үгсийг ашиглаарай. /Харин, иим учраас, үүнээс гадна, яагаад, тэгтэл/

.... оны .... дугаар сарын .....

....

....

....

....

....

....

Захидал бичсэн: Хайртай ....

....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Монгол хэл 4.2е

Бахархсан утгатай захидал бичицгээе

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .... цаг

Хэн нэгний хийсэн сайн үйлээр бахархаж байгаагаа илэрхийлэн эхлэл, гол, төгсгөл хэсгээ догол мөрөөр зааглан бичнэ.

1 “Бага ангийн багшдаа баярлалаа” дууны үг, аяыг зохиосон зохиогчдод талархсан захидлыг бичээрэй. /Дууны үгийг багш хавсаргаж өгнө/

“Бага ангийн багшдаа баярлалаа” дууны үг, ая зохиогчдын нэр хэн бэ?

....

Дууны өөрт таалагдсан мөр, бадгийг сонгон яагаад сонгосон сэтгэгдлээ бичээрэй.

....

Дууны үг, аяыг зохиогчдод хандан бахарсан сэтгэгдлээ илэрхийлээрэй.

....

....

2 Захидлаа бичихдээ цогцолбор....болон өгүүлбэрүүдийг холбохдоо холбох үгсийг ашиглаарай. /Харин, ийм учраас, тиймээс, дахин/

.... оны .... дугаар сарын .....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Та бүхнийг хүндэтгэсэн: ....сургуулийн

.... ангийн сурагч ....

Багшийн өгсөн өөрийгөө үнэлэх шалгуураар үнэлж, захидлаа сайжруулаарай.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Уриалгын зорилго бүтцийг тайлбарлая

Сурагчийн нэр: ....

Эхэлсэн: .... он .... сар ...... өдөр .... цаг

Бусдад хандаж, тэднийг сайн сайхан зүйлд уриалж дуудаж бичсэн нь уриалга юм.

Усаа ухаалгаар хэрэглэе

Ус бол байгаль дэлхийгээс бидэнд өгсөн бэлэг. Усгүй бол хүн, амьтан, ургамал үгүй болно. Нэг өдөр усгүй байж үзвэл юу болох вэ? Нүүр гар, шүдээ ч угааж чадахгүй. Цай ч үгүй. Хоол ч үгүй. Сүүлдээ ядраад ярьж ч чадахгүй болно.

Тийм болохоор усаа гамнах хэрэгтэй. Усанд орохдоо үс, биеэ савандах үедээ усны цоргоо хаана. Шүдээ угааж байхдаа ч, гараа савандаж байхдаа ч усны цоргоо хаана. Аяга тавгаа угаахдаа эхлээд бүгдийг нь нэг савтай усанд хийж угаана. Дараа нь цэвэр усаар булхаж зайлна. Угаалгын машин, аяга таваг угаагчдаа цөөхөн хэдхэн зүйл хийчхээд хамаг тог, усаа бүү бар. Дүүрсний дараа л угаагаарай. Бороо цасны усыг нөөцөлж, зүлэг модоо усална. Зүлэг модоо өглөө эртхэн эсвэл оройхон усалбал хөрсөндөө шингэж үлдэнэ. Өдөр усалбал ууршаад алга болно.

Эдгээрийг дүү нартаа бас томчуудад ч сайн захиж хэлж байгаарай.

1 Уриалгыг уншаарай. Уриалгын бүтцийг цэгийн оронд нөхөж бичээрэй.

а. Юунд уриалах вэ?

б. Хаанаас, хэнээс уриалсан бэ?

в. Хэнд хандаж уриалах вэ?

г. Уриалга бичих болсон шалтгаан

2

УРИАЛГА

....
....
....

Эх орон, эх дэлхийдээ хайртай хүн бүхэнд хандан уриалж байна.

....
....
....
...

2020 оны усны тооллогын дүнгээр манай улсын хэмжээнд 116 гол горхи, 381 булаг шанд, 180 нуур тойром, 5 рашаан ширгэсэн гэсэн судалгаа байна. Дэлхийн хэмжээнд нэг хүний хоногийн усны хэрэглээ 100-105 л байдаг бол манай улсын орон сууцанд амьдардаг нэг хүний хоногийн усны дундаж хэрэглээ 230- 280 л байна. Харин гэр хорооллын хэрэглэгчид дэлхийн дундаж түвшнээс 5-10 дахин бага буюу 6-8 литр ус хэрэглэж байна.

....
....
....
......

Тэгэхээр бүгдээрээ усны хэрэглээгээ багасгах, өөр зорилгоор дахин ашиглах, мод зүлэг тарих зэргээр усаа гамнацгаая.

....
....

4б ангийн хамт олноос

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ...... цаг

Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Уриалга бичье

Сурагчийн нэр:... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ......цаг

Уриалга нь бусдыг сайн сайхан зүйлд уриална.
- Хэнд хандах вэ? - Юуг уриалах вэ? - Яаж уриалах вэ?

1 Уриалгыг уншъя.

УРИАЛГА

Сургуулийн найзууд, ах эгч нараа

1 аяга усаар шүдээ угааж хэвшвэл 9100 литр ус хэмнэнэ. **“Шүдээ угаая-1 аяга ус”** нэг сарын аянд нэгдэхийг уриалж байна.

Д. Уранчимэг багштай 5^2 ангийн хамт олон

2 $5^в$ ангийнхан юуг уриалсан байна вэ?

Зорилго нь	Ус хэмнэх
Хэнд?	....
Юу гэж уриалсан	....
Хэн уриалсан	....

2 Уриалгын бүтцийг судалъя.

Уриалга →	Эхлэл →	
Уриалга →	→	
Уриалга →	→	Хэн, хаанаас уриалсан бэ?

3 Төлөвлөгөөний дагуу уриалга бичье.

Зорилго нь	Усаа хэмнэх
Хэнд?	Гэрийнхэндээ
Юу гэж уриалсан бэ?	Аяга, тавгаа угаахдаа тусгай саванд ус тосч угаах
Хэн уриалсан бэ?	Чи өөрөө уриалах

УРИАЛГА

....

Ус тосон аяга тавгаа угааж, 10 минутад 90 литр ус хэмнэхийг уриалж байна.

....

....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3

Уриалга бичье

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .....цаг

Уриалга нь бусдыг сайн сайхан зүйлд уриална.
- Хэнд хандах вэ? - Юуг уриалах вэ? - Яаж уриалах вэ?

1 Дараах уриалгуудтай танилцаад, хүснэгтийг бөглөөрэй.

COVID-19

ИРГЭН БҮРД

Өөрийгөө болон хайртай хүмүүсээ халдварын эрсдлээс хамгаалан гэртээ байхыг уриалж байна.

УЛСЫН ОНЦГОЙ КОМИСС

1

НОМОО солилцъё

СУРАГЧИД АА!

“Номоо солилцъё” 3 хоногийн аянд нэгдэхийг уриалж байна.

Сурагчдын зөвлөл

2

ГОВЬ-АЛТАЙ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР

ГОВЬ-АЛТАЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

УРИАЛГА

Алтай нутгийн иргэд, хөдөлмөрчид, аж ахуйн нэгж, байгууллагууд, үйлчилгээний цэг, газруудад:
- Гялгар тор уутнаас татгалзаж даавуун тор уут хэрэглэж хэвшицгээе
- Зөөврийн хогийн савтай болцгоое
- Хогоо хогийн сав, цэгт хаяж соёлтой амьдарцгаая гэж уриалж байна.

ЭХ ДЭЛХИЙГЭЭ ХАЙРЛАЯ, ЭНЭ БҮХНИЙГ ХОГ ХАЯГДЛААС ЭХЛЭЕ

3

2 Дараах уриалгуудтай танилцаад, хүснэгтийг бөглөөрэй.

	Зорилго нь	Хэнд хандсан байна вэ?	Юуг уриалсан бэ?	Хэн уриалсан бэ?
1	Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх			
2	Бусадтай хуваалцах			
3	.... амьдрах		Даавуун тор хэрэглэх …	Говь-Алтай аймгийн Тамгын газар Эрүүл мэндийн газар

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ......цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Уриалга бичье

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр

Уриалга нь бусдыг сайн сайхан зүйлд уриална.
- Хэнд хандах вэ? - Юуг уриалах вэ? - Яаж уриалах вэ?

1

- Төлөвлөгөөний дагуу уриалга бичээрэй.
- Уриалгыг тусгайлан бэлтгэсэн хуудсанд бичнэ.
- Наах хэсэгт байрлуулаарай.
- Бичсэнээ хянаарай.

УРИАЛГА
Тохирсон зураг дүрс, наалт ашиглаж болно.

	Зорилго нь юу вэ?	Хэнд хандах вэ?	Юуг уриалах болсон?	Хэн уриалах бэ?
1	Эерэг хандлага түгээх	Үе тэнгийн найзууддаа	Бие биедээ нэр хоч өгөхгүй, гомдоохгүй байх	4а ангийн сурагчид
2	Бусдыг дэмжих	Ангийнхандаа	“Шатрын аварга анги” болох	Сурагч ....
3	Аюулаас сэргийлэх	Эцэг эхчүүддээ	“Гараас гарт” аяны хүрээнд хүүхдээ хүргэж өгч, хүлээж авах	Сургуулийн захиргаа

2 Байрлуулахаасаа өмнө хянаж сайжруулаарай. Уриалгынхаа дээд хэсэгт цавуу түрхээрэй.

1 — Наах хэсэг

2 — Наах хэсэг

3 — Наах хэсэг

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр .....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Мэдээ бичиж сурцгаая

Сурагчийн нэр:.................................... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ......цаг

Мэдээг **товч** бичихдээ

Эхлэл → Яагаад

Гол → Хэн, Хаана, Хэзээ, Хэрхэн

Төгсгөл → Юуг

→ бичих болсон

→ үйл явдал

→ бахархалтай

гэсэн асуултад хариулахаар бичнэ.

1 Мэдээг уншаад, дараах хүснэгтийг бөглөөрэй.

Төрийн далбаагаа мандуулаад 40 орчим хоног тасралтгүй гүйнэ

Зэвсэгт хүчний 123 дугаар ангийн ахлах ахлагч Э.Даваажамц 2021 оны 6 дугаар сарын 2-ны өдрийн 11.40 цагт Ховд хотынхоо Ард Аюушийн талбайгаас хөдөлнө. Ховд аймгаас Улаанбаатар хот хүртэлх зай 1500 км туулна. Өдөрт 45-50 км гүйнэ гэж тооцохоор 40 орчим хоног тасралтгүй гүйж, 7 дугаар сарын 10-нд "Төрийн далбааны өдөр"-өөр цэргийн ёслолын жагсаалын дараахан жанжин Д.Сүхбаатарын талбайд очно гэж төлөвлөж байгаа. Зэвсэгт хүчний 100 жил, ирэх онд 100 жилийн ой нь тохиох Зэвсэгт хүчний 123 дугаар ангийнхаа түүхт ойг тохиолдуулан гүйж, өөрийн зүгээс хатуужил, тэсвэр, эр зоригийн бэлэг барьж байгаа юм.

2021.06.02 Монголын үндэсний олон нийтийн цахим хуудас

Хэн?	Хэзээ?	Юуг?
....	....	....
Хаана?	**Юуны учир, яаж?**	**Яав, яасан, юу болсон бэ?**
....	....	....

2 Ооноосон нэрийг сонгоорой. ✓

- ❑ Зэвсэгт хүчний 123 дугаар анги
- ❑ Цэрэг
- ❑ Э.Даваажамц
- ❑ Ховд
- ❑ Ахлах ахлагч
- ❑ Ард Аюушийн талбай
- ❑ Хот
- ❑ Улаанбаатар

3 Товч мэдээ

Монгол цэрэг гүйж явна

Ахлах ахлагч Э.Даваажамц өнөөдөр Улаанбаатар хотоос Дорнодын чиглэлд гарлаа. Тэрээр 33 хоногийн хугацаанд 1500 км туулсан бол одоо дахин 600 орчим км зам туулна.

2021.07.05 Гэрэл зургийг ахлах ахлагч Г.Бат-Эрдэнэ

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ...... цаг Өөрийн үнэлгээ: ① ② ③

Мэдээ бичиж сурцгаая

Сурагчийн нэр: ....   Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ....цаг

Мэдээг

- Үзсэн харснаа бусдад түгээхийн тулд
- Бусдад сургамж өгөхийн тулд
- Бусдын хийсэн сайн үйлээр бахархахын тулд

хүргэдэг

1 Ангидаа болсон үйл явдал Сургууль дээр болсон явдал Аймагтаа, нийслэлд болсон үйл явдал

Ангидаа болон сургуульдаа заримдаа их цэвэрлэгээ хийдэг шүү дээ. Түүний тухай эргэцүүлэн бодож гэрийнхэнтэйгээ ярилцаарай.

Хэн? Багш, хүүхдүүд Хүүхэд бүр, сурагчид	**Хэзээ?** Хаврын нэгэн өдөр, өглөө	**Юуг?** “Хоггүй цэвэр”
Хаана? Аймагт /хотод/ Сургууль дээрээ Хогийн цэгт Энд тэндгүй	**Юуны учир, яаж?** “Цэвэр орчин” уриатай	**Яав, яасан, юу болсон бэ?** Томчууд, хүүхдүүд хог хаяхгүй байх Бусдад сайнаар үлгэр дуурайлал үзүүлжээ.

2 Нөхөглөн бичье.

Цэвэрлэгээний өдөр

Сургуулийн зүгээс .... (хэзээ?) “.................................” .... (юуны учир?) .... (хэн?, хэн?) оролцох нийтийн цэвэрлэгээний өдөр зарлав. ……… .... (хаана?) ойр орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэнэ. Тэд .... (хэзээ?) цугларч, их цэвэрлэгээндээ гарлаа. .... (хэн?) хог түүж, …………. ……. (хаана?) төвлөрүүлсэн байна. Сургуулийн орчны 15 шуудай хогийг цэвэрлэж, ...(юуг?) орчинтой болов. Ийнхүү .... хэн? ....(яаж?) уриалж, ... ……...................... ....…..................… ....(яасан?)

Голдуу чихэр, зайрмаг, дэвтрийн урагдсан хэсгийн цаас, ундааны сав ....(хаана?) хэглэрч байлаа хэмээн багш, сурагчид хэллээ.

3 Сайжруулан бичье.

Цэвэр орчинд амьдаръя

Найруулгын болон зөв бичгийн алдааг хянаад, дэвтэртээ сайжруулан бичсэнээ багшийн өгсөн шалгуураар шалгаж, өөрийгөө үнэлээрэй.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ...... цаг   Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Урилга уншиж, ойлгоё

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр......цаг

Урилга илгээх - урихаар хүн буюу бичиг явуулах
Урилгын хуудас - урих учрыг илтгэсэн бичиг

1 А. Урилгыг бүтцийг ажиглаж уншаарай.
Б. “Хүрэлцэн ирэхийг” гэдэг үгийг өгөгдсөн үгсээр солин уншаарай.

Урилга

Эрхэм хүндэт найз Тэмүүлэн таныг “Сонирхолтой туужууд” номын үзэсгэлэнд хүрэлцэн ирэхийг урьж байна.

Үзэсгэлэн 2021 оны 10-р сарын 24-нд “Төв номын сан”-ийн үзэсгэлэнгийн танхимд болно.

Хүндэтгэсэн найз Наран

Өгөгдсөн үгс: морилохыг | саатахыг | тухлахыг | оролцохыг | залрахыг

2 А. Бүтцийг зөв харгалзуулаад цэгийн оронд бичээрэй.

1. Хэнийг урьсан бэ?
2. Юунд урьсан бэ?
3. Хаана, хэзээ очих вэ?
4. Хэн урьсан бэ?

А. “Сонирхолтой туужууд” номын үзэсгэлэнд урьсан.
Б. Төв номын сангийн үзэсгэлэнгийн танхимд 2021 оны 10-р сарын 24-нд очно.
В. Наран урьсан.
Г. Найз Тэмүүлэнг урьсан.

3 Урилгыг уншаад, өгөгдсөн асуултад хариулах үгийг өнгө ялган будаарай.

хэнийг? - (ногоон) юунд? - (шар) хэзээ? - (цэнхэр) хаана? - (улаан)

Урилга

Эрхэм хүндэт Энгүүн таныг “Дасгал хөдөлгөөнөөр дархлаагаа дэмжье” уралдаанд гэр бүлийн хамтаар оролцохыг урьж байна. Уралдааны бичлэгийг “Эрүүл бие” цахим хуудсанд 2021 оны 11-р сарын 16-аас 25-ны хооронд илгээгээрэй.

Хүндэтгэсэн анги удирдсан багш: Сарангэрэл

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр..........цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3

Урилга бичиж сурцгаая

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр …..цаг

Урилга бичихдээ **хүндэтгэлийн үг** хэрэглээрэй.

Урилга
- эхлэл хэсэг → урьсан хүний нэр
- гол хэсэг → юунд ямар зорилгоор урьж байгаагаа
- төгсгөл хэсэг → өөрийн нэр, он сар, хаана болох

1 Урилгын бүтцийг нэрлэе.

Эхлэл хэсэг - Шавь ....
гэж хандаж бичсэн байна.
Шавь- .... хүндэтгэсэн нэр

Гол хэсэг – Хичээлийн шинэ
жилийн .... оролцохыг урьсан.

Төгсгөл хэсэг – нээлт болох газар
....
хугацаа ....
Урьсан хүн ....

2 Урилгыг бичихдээ хэрэглэх урих хүн, хүндэтгэлийн үг, юунд урихыг бүлэглэн бичээрэй. / тус бүрт 5-аас дээш үг бичих

Хүндэтгэлийн үг

Дотны, хүндэт, анд ....

Хэнийг урих

найз, ээж, ангийн хамт олон ....

Юунд урих

Баяр, нээлт, сургалт, цайллага ....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр .....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Урилга бичиж сурцгаая

Сурагчийн нэр: Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ……цаг

Урилга бичихдээ **хүндэтгэлийн үг** хэрэглээрэй.

1 Урилгын үгийг гүйцээж бичээрэй.

Ашиглах үгс: “Би чадна”, “Авьяаслаг сурагч”, “Би бүтээгч”, хүрэлцэн, морилон, саатан, тухлан, цагтаа

Урилга

Хүндэт **...............................** таныг

.... сургуулийн сурагчдын хөгжүүлэх сургалтын “...” тайлан өдөрлөгт .... ирэхийг урья.

Өдөрлөг: .... зааланд .... цагт болно.

....

Урилгын бүтцийг судалъя.

Урилга → Эхлэл → ______

Урилга → ______ → ______

Урилга → ______ → ______

3 Чиний дүү .... “Авьяаслаг хүүхдүүд” тэмцээнд түрүүлжээ. Энэ баяраа гэр бүлээрээ ярилцаад, ах дүү хамаатан садангийнхаа хүрээнд тэмдэглэхээр болов. Танай гэр бүлийнхэн чамайг дүүгийнхээ амжилтыг тэмдэглэх баярын урилга хий гэлээ. Урилга бичнэ үү?

Хүндэт ....гэр бүлд

“..”

тэмцээний ялагч ....

баярт мөчийг хуваалцах , гэр бүлийн уулзалтад

.... ирэхийг хүсье.

..............................2021 оны.....сарын......өдөр

......цагт... болно.

.... гэр бүлээс

Дуусан: ....он ....сар ....өдөр ....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3

Урилга бичиж сурцгаая

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .....цаг

Урилга бичихдээ **хүндэтгэлийн үг** хэрэглээрэй.

1 Танай ангиас санаачлан зохион байгуулах үйл ажиллагааны урилгын төлөвлөгөө зохиоё.

Зорилго нь	
Хэнийг?	
Юунд ямар зорилгоор урьж байгаагаа бичих	
Өөрийн нэр, он сар, хаана болох	

2 Төлөвлөгөөний дагуу урилгын загвар зохиож, бичээрэй.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ……цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Монгол хэл 4.2к

Үлгэр зохиоё

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ......цаг

Үлгэр зохиож бичихдээ төлөвлөн бодоорой.

Үлгэр → Эхлэл → Эрт урьд цагт ....ямар?.......

Үлгэр → Гол → Үлгэрийн баатруудад тохиолдсон явдал, бэрхшээл.....

Үлгэр → Төгсгөл → .... амар сайхан жаргажээ.

1 Үлгэр дуурайн зохион бичье.

Бичих санаагаа төлөвлөе.

....
....
....

Үлгэрийн баатруудаа төсөөлье.

Үлгэрийн орчноо төсөөлье.

....
....
....

Цогцолбор 1 буюу эхлэл хэсэг

Үлгэрийн нэр: ....

2 Эрт урьдын цагт .... нэгэн нутагт .... аж төрөн суудаг байжээ. Тэд олон сайхан ....

Цогцолбор 2 буюу гол хэсэг

3 ....
....
....
....
....
....
....

Цогцолбор 3 буюу төгсгөл хэсэг

4 ....
....
....нутаг усаа хамгаалан элбэг баян, энх тунх, амар тайван амьдран суужээ.

Багшийн өгсөн өөрийн үнэлгээний шалгуураар шалгаж, үлгэрээ сайжруулаарай.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр.....цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3 4

Үлгэр зохиоё

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .....цаг

Үлгэр зохихдоо
- ✓ **ер бусын** адал явдал олонтой
- ✓ сонирхолтой, **төсөөлөлтэй**
- ✓ олон дүртэй, бэлгэдэлтэй
- ✓ **санаанд оромгүй** баатруудтай
- ✓ үнэн байдлыг **бага зэрэг хэтрүүлэн**
- ✓ **уран сэтгэмжээр** бичнэ

Одоогийн хүүхэлдэйн киноны баатруудаас гол дүрээ сонгон үлгэр зохиогоорой.

1 Өөрийгөө энэ үлгэрийн ханхүү, гүнж, баатар эр, шидтэнээр төсөөлөн бахархалт үйлийг бүтээж, амар сайхан жарган суугаа ард олон хүмүүстэй улсын тухай үлгэр зохиож болно. Ургуулан бодож, зургаар дүрслэн үлгэрээ зохиогоорой.

Зохиогч: Энэ цагийн эхэнд...

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Зохиогч: Ингээд...

....

....

....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ......цаг Өөрийн үнэлгээ:. 1

Монгол хэл 4.2л

Шүлэг дуурайн зохиоё

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр .... цаг

Шүлэг хэлбэрийг дуурайхдаа
- ✓ хэмнэлийг хадгалан
- ✓ үгийг сольж
- ✓ мөр бүрийн эхний үг
- ✓ давтагдсан үгс
- ✓ толгой, сүүл холбосон үг хэрэглэнэ.

Бичихдээ
- ✓дууражж бичих шүлгээ сонгох
- ✓төлөвлөх
- ✓ноороглох
- ✓алдааг засах
- ✓сайжруулан бичих

1 Ойролцоо утгатай үгээс сонгон дуурайн зохиосон шүлгийг гүйцээгээд нэр өгөөрэй.

Миний гэр бүл	....
Өвөө минь гэртээ уудам **тал**	Өвөө минь наддаа .... **хөндий**
Эмээ минь гэртээ цэлмэг **тэнгэр**	Эмээ минь надаа .... **дэлхий**
Аав минь гэртээ ханагар **уул**	Аав минь наддаа .... **хангай**
Ээж минь гэртээ гэрэлт **наран**	Ээж минь наддаа .... **ирээдүй**
Ах минь гэртээ ургаа **хад**	Ах минь наддаа .... **баатар**
Эгч минь гэртээ гоёмсог **цэцэг**	Эгч минь наддаа .... **гоо**
Дүү минь гэртээ **бүжин туулай**	Дүү минь гэртээ **борхон бамбарууш**
Би өөрөө ганган **эрвээхэй**	Би өөрөө .... **шувуухай**
/барын бамбар/	/арслангийн ..../

Толь бичиг ашиглан тухайн үгийн ойролцоо утгыг түүвэрлэлээ.

Толь бичгээ ашиглая.

- ✓ Уудам-уужуу, цэлгэр, тэнүүн
- ✓ Цэлмэг-тунгалаг, саруул
- ✓ Ханагар-маш өргөн, сэлүүн, элбэг дэлбэг
- ✓ Гэрэлт-саруул, сайхан
- ✓ Ургаа хад- урга зандан, бие биедээ эрхэм
- ✓ Гоёмсог-ганган, хээнцэр, дэгжин, үзэсгэлэнт, гоо

2 Монгол орны байгалийн сайхныг уран яруу дүрслэлээр илэрхийлсэн шүлэг сонгоорой. Сонгосон ба дуурайн зохиосон шүлгээ бичээрэй.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр .... цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Шүлэг дуурайн зохиоё

Сурагчийн нэр: ....   Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ...... цаг

Шүлгийн хэлбэрийг дуурайхдаа дуурайн бичих шүлгээ заавал сонгоорой.

1 Чи 4-р ангийн сурагч. Ирээдүйд эзэмших мэргэжлээ төсөөлөн өөрийн амьдарч байгаа аймаг, хот, сум, сургаалиа хэрхэн өөрчилж чадах, хүмүүст яаж тус хүргэх, байгаль дэлхийгээ хамгаалахад чиний үүрэг, оролцоо юу байж болох вэ? “Барилгачин Баяраа” шүлгээс санаа авч, 3-аас дээш мэргэжлийг сонгон шүлэг зохиогоорой.

2 Дараах хүснэгтэд асуултын дагуу ирээдүйд сонгосон мэргэжлээрээ хийх бүтээх бүхнээ төсөөлөн мөрөөдлөө шүлэг болгон бичээрэй.

Сонгосон мэргэжил			
Яагаад энэ мэргэжил чухал вэ?			
Энэ мэргэжлийг сонгосноор одоо байгаа юуг өөрчлөхийг хүсч байна вэ?			

Д.Содномдорж

БАРИЛГАЧИН БАЯРАА

Баяраа ойрдоо ажил ихтэй
Байшин бариад амралт ихтэй
Өглөө босоод Өрж гарна
Өндөр намаар барьж эхэлнэ
Уран барилга
Угсран өрөхөд
Ухаан зарах
Урамтай ажил
Хүүхдийн цэцэрлэг
Хүнсний дэлгүүр
Хүн эмнэлэг
Хүүхэлдэйн театр
Баяраа үүнийг
Барьсан юм
Багахан энэ хотыг
Байгуулсан юм.

Зохиосон **3** шүлгээ хавсаргаарай. Багшийн өгсөн шалгуураар өөрийгөө үнэлээрэй.

Дуусан: ....он ....сар ....өдөр .... цаг   Өөрийн үнэлгээ: 1 2

Монгол хэл 4.2м

Уншсан номоо танилцуулан бичье

Сурагчийн нэр: .... Эхэлсэн: .... он .... сар .... өдөр ......цаг

Уншсан номоо танилцуулан бичихдээ **сэтгэгдэл мэдрэмжээ** илэрхийлэн бичнэ. Баярласнаа, дондолсноо, гомдсоноо, өрөвдсөнөө, жигшсэнээ, бахархсанаа, уйлснаа, инээснээ, уулга алдсанаа ... гэх мэт олон өнгө аясаар илэрхийлээрэй.

1 Зохиолч .... "..." зохиолыг (.............................) сонсъё.

(Гэртээ байгаа хэн нэгнээр тухайн зохиолыг уншуулаарай. Чи өөрөө сонсогч)

Сонсохдоо

- ✓ Юуг мэдэрч байна вэ?
- ✓ Зохиолын эхэлж байгаа хэсэгт юун тухай өгүүлж байна вэ?
- ✓ Үйл явдал хэрхэн өрнөж банйа вэ?
- ✓ Зохиолын гол дүрийн шинж төрхийг төсөөлөөрэй
- ✓ Эцэст юунд хүрч байна вэ?
- ✓ Аль хэсэгт сэтгэл хөдөлгөсөн үйл явдал болсон бэ?

2 Бичих санаагаа олъё. Бодлоо хуваалцъя.

....
....
....

....
....
....

....
....
....

....
....
....

3 Бичих санаагаа төлөвлөе.

Цогцолбор 1	Тухайн зохиолоос ишлэл авч түүнийг яагаад сонгох болсноо бичнэ.
Цогцолбор 2	Юу мэдэрснээ бичнэ.
Цогцолбор 3	Ямар сургамж авснаа, хэнд юу гэж хэлмээр байгаагаа бичнэ.

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ......цаг Өөрийн үнэлгээ: 1 2 3

үргэлжлэл

Уншсан номоо танилцуулан бичихдээ **сэтгэгдэл мэдрэмжээ** илэрхийлэн бичнэ. Баярласнаа, дондолсноо, гомдсоноо, өрөвдсөнөө, жигшсэнээ, бахархсанаа, уйлснаа, инээснээ, уулга алдсанаа ... гэх мэт олон өнгө аясаар илэрхийлээрэй.

4 Төлөвлөсний дагуу нооргоглон бичье.

....

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

5 Бичсэн тэмдэглэлээ гэрийнхэндээ уншиж өгөөд, дахин сайжруулан бичиж болно. Сайжруулан бичих санаа

....
....
....

Дууссан: ....он ....сар ....өдөр ......цаг Өөрийн үнэлгээ: 4 5